

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเมี่ยงและกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า กรณีศึกษา ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวจันทิรา ไบजू

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.ดร.มานิช โพธารกณ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อ.ดร.นลิตรา ไทยประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเมี่ยงและกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า กรณีศึกษา ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อสำรวจต้นทุนการผลิตด้านแรงงานระหว่างแรงงานในครัวเรือนและแรงงานรับจ้าง เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเมี่ยงและการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้าในพื้นที่ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาผลกระทบในการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า จากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน รวมถึงแนวทางการพัฒนาการผลิตและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

จากการศึกษาแรงงานที่ใช้ในการเพาะปลูก พบว่าการเพาะปลูกเมี่ยงมีการใช้แรงงานภายในครัวเรือน เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกเมี่ยงเป็นเกษตรกรรุ่นเก่าไม่ค่อยมีการจ้างแรงงานภายนอกครัวเรือน ถ้าครอบครัวใดที่ผู้ปลูกอายุสูงขึ้น หรือในกรณีที่ผู้ปลูกไม่สามารถทำเองภายในครัวเรือนได้ทั้งหมดเนื่องจากจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมีจำนวนมากก็จะมีจ้างงานเพียงแค่บางส่วน ซึ่งแรงงานรับจ้างดังกล่าวมักจะเป็นแรงงานในพื้นที่ ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า พบว่าเกษตรกรเกือบทุกรายมีการจ้างแรงงานจากคนนอกพื้นที่ในการปลูกกล้ากาแฟ การตัดแต่งกิ่ง

การใส่ปุ๋ย และการเก็บผลผลิต เนื่องจากแรงงานภายในครัวเรือนทำไม่ไหว อีกทั้งการดูแลรักษาต้นกาแฟเป็นงานที่ค่อนข้างหนักสำหรับทั้งผู้สูงอายุ และหนุ่มสาว จึงมักจะใช้แรงงานรับจ้างจากคนนอกพื้นที่ เช่นชาวเขาเผามูเซอ และชาวพม่าที่เข้ามาหางานทำ เนื่องจากแรงงานเหล่านี้ จะมีค่าแรงที่ต่ำกว่าแรงงานของคนในหมู่บ้านหรือคนในพื้นที่ และแรงงานดังกล่าวยังสามารถทำงานหนักได้ดีกว่าคนในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเมี่ยงและกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า โดยการใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุน ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV), อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR), อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : B/C ratio) ด้วยอัตราดอกเบี้ยคิดลดร้อยละ 3.00 พบว่าการเพาะปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงที่สุดคือ การปลูกเมี่ยงและกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้าในแปลงเดียวกัน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) สูงกว่าการปลูกพืชชนิดเดียว เนื่องจากการที่ปลูกพืชทั้งสองชนิดในแปลงเดียวกันทำให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดทั้งปี ประกอบกับต้นทุนการผลิตไม่สูงเท่ากับการที่ปลูกกาแฟอาราบิก้าอย่างเดียว ส่วนการเพาะปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงรองลงมา เป็นการเพาะปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า โดยที่มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เฉลี่ยสูงกว่าการปลูกเมี่ยงเล็กน้อย เนื่องจากการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้าต้องใช้ปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูง จึงทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนภายใน (IRR) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) ของการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้ามีค่าน้อยกว่าการปลูกเมี่ยง เพียงแต่ราคาผลผลิตของการปลูกเมี่ยงไม่สูงเท่ากับการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า จึงทำให้ค่า NPV ของการปลูกเมี่ยงน้อยกว่าการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า และการปลูกแบบผสม จากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกพืชพบว่าลักษณะการปลูกพืชทั้งสามประเภทที่กล่าวมาเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุนทั้งหมด

สำหรับการศึกษาผลกระทบในการปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า จากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน พบว่าเกษตรกรไทยอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันมากขึ้น เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟควรรักษาคุณภาพ และมาตรฐานของกาแฟไทย เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในประเทศ และต่างประเทศ โดยแนวทางการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทำได้โดยการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงเกษตรกรควรมีการวางแผนเพื่อรองรับกับสถานการณ์การแข่งขันที่จะเกิดขึ้น เช่น ส่งเสริมการปลูกกาแฟในพื้นที่ที่เหมาะสม ให้ความรู้แก่เกษตรกร ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟรูปแบบใหม่ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

Independent Study Title A Comparative Analysis of Tea Leaves (Meang) and Arabica Coffee Farming Costs and Benefits : A Case Study of Thepsadej, Doi Saket District, Chiang Mai Province

Author Miss Chantira Baingiw

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr.Manoj Potapohn Advisor

Lect. Dr.Nalitra Thaiprasert Co-advisor

ABSTRACT

The comparative analysis of tea leaves (Meang) and Arabica coffee farming costs and benefits: a case study of Thepsadej, Doi Saket District, Chiang Mai Province has three following objectives. The first is to explore the farming costs between household labor and employed labor. The second is to compare the costs and benefits of Meang and Arabica farming in Thepsadej sub-district, Doi Saket district, Chiang Mai province. The third is to study the impacts of ASEAN Free Trade Area on Arabica coffee farming, and guideline for production improvement and competency enhancement.

With regard to the study on the farming labor, it was found that domestic labor was employed for Meang farming because Meang farmers were of old generation and rarely employed labor from outside household. For those household with aging farmers or household labor who could not complete every farming task due to a large farming area, some labor force was hired. Often these labors were from local area. For Arabica coffee farming, almost all farmers hired nonlocal labor to plant coffee sprouts, prune and fertilize the plants, and collect the coffee beans. This was because the tasks could not be completed solely by the household labor. Moreover, the

tasks required heavy labor from the elder and young workers. Therefore, nonlocal labor was often employed. Such labor was, for example, Lahu and Burmese people whose wages were lower than those of the villagers or the local. Moreover, Lahu and Burmese workers could endure hard work better than the local.

The comparison of costs and benefits between Meang and Arabica coffee farming used investment criteria including Net Present Value: NPV, Internal Rate of Returns: IRR, and Benefit Cost Ratio: B/C ration with 3.00 percent interest rate. The comparison found that the farming pattern that yielded the highest benefits was planting Meang and Arabica coffee on the same plot. This kind of farming could offer higher NPV than monoculture could because multiple cropping could provide all-year-round income for farmers. In addition, the costs for multiple cropping were not as high as sole Arabica coffee cropping. The cropping that yielded secondary highest benefits was Arabica coffee which had slight higher average NPV than that of Meang cropping. This was because the farming materials for Arabica coffee were expensive; as a result, IRR and B/C ratio for Arabica coffee cropping were less than that of Meang cropping. However, the price of Meang crops was not as high as that of Arabica coffee. Therefore, Meang cropping's NPV was less than Arabica coffee cropping and multiple cropping. The analysis on the costs and benefits showed that the three types of cropping could give beneficial returns for the whole investment.

The study on the impacts of ASEAN Free Trade Area on Arabica coffee farming indicated the possibility of higher competency encountered by Thai farmers. As a result, the coffee farmers should maintain quality and standard of Thai coffee to meet the requirements of domestic and international consumers. Guideline for development and enhancement of competency could be accomplished by every relevant sector including government and private organizations and the farmers who should plan for any possible situations. For example, coffee cropping in an appropriate area should be promoted, farmers training should be held, and research and development for new coffee products to compete in the global market should be supported.